

Řecké státy Atény a Sparta

Atény - velké změny v zemědělství se promítly do chodu Aténskému státu. Teplé počasí bylo výhodné pro zemědělství. Bohatá šlechta svá pole přeměňovala v sady a vinice, protože obilí bylo velmi levné. Přeměnit pole v sad nebo vinici bylo velmi drahé. Drobní rolníci neměli peníze a zadlužovali se. Když jejich zadlužení vzrůstalo a zůstávali bez prostředků k obživě, propadl jejich majetek věřiteli tj. šlechtici. Když pozemky nemohly pokrýt dluhy, stávali se rolníci i s rodinami otroky a šlechtici je prodávali i do ciziny. Nespokojeni byli i majitelé řemeslnických dílen, dosáhli větších majetků a dožadovali se přístupu k úřadům. Známa aténská keramika.

Nespokojenost aténských občanů s vládou šlechty hrozilo občanskou válkou. Nejvyšší úředník **Solón** prosadil zákon, že svobodní občané se nesmí prodávat do otroctví, stát zrušil staré dluhy a vykoupil původně svobodné občany Atén z otroctví. Tím byla omezena moc šlechty, bohatí občané se také mohli dostat do nejvyšších úřadů a dokonce i nemajetní občané.

Byli založeny základy nového státního zřízení - demokracie, otroci však zůstali.

Sparta - některé dórské kmeny pronikly úplně na jih Peloponéskeho poloostrova. Podmanily si původní obyvatelstvo a zmocnily se jejich půdy. Půda se stala majetkem spartského státu a byla rozdělena dle počtu spartských rodin. Na půdě pracovalo zotročené původní obyvatelstvo **heilóti**. Počet heilótů byl mnohokrát větší než Spartánů, proto Spartané udržovali nadvládu vojenským násilím. Spartánští muži trávili celé dny ve vojenských táborech a neustále se cvičili v boji. Měli mnoho věcí společných. Výchovy chlapců se od sedmi let ujímal stát. Cílem bylo vychovat zdatné, statečné a poslušné vojáky. Museli snášet různé útrapy, tělesné tresty a učit se vojenskému umění. Učili se i číst a psát a museli znát zákony. Ve 30 letech se stávali plnohodnotnými občany a mohli založit vlastní rodinu.

O výchovu dívek pečovaly matky, musely být zdravé a zdatné.

V čele Sparty stáli dva králové, měli velkou moc v době války, v době míru rozhodovala rada starších. Všichni Spartané museli plnit své povinnosti, nic se nemohlo měnit. Toto vše znemožňovalo pokrok v zemědělství, v řemeslech a v obchodu.

Prostuduj text a odpovědi na otázky napiš na papír:

1. Proč drobní rolníci v Aténách byli prodáváni do otroctví ?
2. Jaké zákony prosadil Solón ?
3. Kdo to byli heilóti ?
4. Co bylo cílem výchovy chlapců ve Spartě ?
5. Kdo a kde založil základy demokracie ?